TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thấm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh về nâng cao đạo đức cách mạng

09:28 19/05/2022

Kỷ niệm 132 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/05/1890 - 19/05/2022); kỷ niệm 53 năm Ngày ra đời tác phẩm "Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân" của Bác, đồng chí Võ Văn Thưởng, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư có bài phát biểu tại Hội thảo khoa học “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”.

Chủ tịch Hồ Chí Minh - Người sáng lập và rèn luyện Đảng ta - Người thầy vĩ đại của cách mạng Việt Nam - Anh hùng giải phóng dân tộc - Danh nhân văn hóa thế giới. Di sản mà Người để lại cho Đảng ta, dân tộc ta, nhân dân ta vô cùng to lớn và cực kỳ quý báu, trong đó tư tưởng đạo đức và tấm gương thực hành đạo đức của Người là một di sản rất đặc sắc. Nhân dịp kỷ niệm 132 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2022), tôi đánh giá cao sáng kiến của 4 cơ quan (Đảng bộ Khối các cơ quan Trung ương, Tạp chí Cộng sản, Báo Nhân dân, Đảng bộ Khối Doanh nghiệp Trung ương) đồng tổ chức hội thảo khoa học quốc gia với chủ đề “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, kết hợp Triển lãm sách, ảnh về cuộc đời, sự nghiệp của Người. Thay mặt Bộ Chính trị, Ban Bí thư, tôi xin gửi tới các đồng chí lời chào nồng nhiệt nhất.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm đến xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, xứng đáng với vai trò lãnh đạo, trách nhiệm cầm quyền, thực hiện sứ mệnh giai cấp và dân tộc. Vai trò, sứ mệnh đó được xác lập, duy trì, phát triển dựa trên nền tảng trí tuệ sáng suốt, tư tưởng vững vàng, đạo đức trong sáng, tổ chức chặt chẽ, trong đó giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng được Người hết sức coi trọng. Hiếm có lãnh tụ cộng sản nào trên thế giới viết nhiều, nói nhiều và định hình được hệ quan điểm, nguyên tắc, nội dung, phương pháp xây dựng Đảng về đạo đức như Hồ Chí Minh.

Đồng chí Võ Văn Thưởng, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư. Ảnh TTXVN.

Ngay từ khi chuẩn bị thành lập Đảng, trong Đường cách mệnh (1927), Hồ Chí Minh đã đặt vấn đề đầu tiên là "tư cách người cách mệnh" và trước khi từ biệt thế giới này, trong Di chúc của mình, Người vẫn ân cần căn dặn: "Đảng ta là một đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thực sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân". Hồn cốt trong mỗi tác phẩm của Hồ Chí Minh bàn về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng Nhà nước cách mạng đều toát lên tinh thần đạo đức là "gốc", trong đó tác phẩm "Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân" được xem như một tuyên ngôn của công tác xây dựng Đảng về đạo đức, thể hiện cả tầm vóc tư tưởng và giá trị chỉ dẫn thực hành đạo đức cách mạng của Hồ Chí Minh. Tại Hội thảo hôm nay, tôi xin nêu một số nội dung có tính thu hoạch và gợi mở để các đồng chí tiếp tục nghiên cứu, làm sâu sắc hơn, thấm nhuần hơn di sản quý báu mà Người để lại cho chúng ta.

1. Nhận thức rõ vị trí, vai trò đạo đức là "gốc", là "căn bản", bảo đảm cho Đảng ta có bản lĩnh vững vàng, chính trị sáng suốt, tư tưởng kiên định, đạo đức trong sáng, tổ chức chặt chẽ, tạo động lực thúc đẩy hành động cách mạng.

Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định đạo đức cách mạng là "gốc", như "cây không có gốc thì cây héo"; là "nguồn" như "sông thì có nguồn mới có nước, không có

nguồn thì sông cạn", là "căn bản", người không có đạo đức là "không có căn bản, tự mình đã hủ hóa, xấu xa thì còn làm nổi việc gì?". Tính "căn bản" của đạo đức cách mạng thể hiện ở cả khía cạnh động lực thúc đẩy và hướng dẫn, tiết chế nhu cầu, tự chủ bản thân trước mọi cám dỗ, giữ gìn danh dự, nhân phẩm, khẳng định tính chính đáng của người cầm quyền. Lấy đạo đức cách mạng làm nền tảng căn bản nên Đảng ta đã đào luyện được "nhiều cán bộ, đảng viên ta đã tỏ ra anh dũng, gương mẫu, gian khổ đi trước, hưởng thụ đi sau và đã làm nên những thành tích rất vẻ vang" , trở thành "những bông hoa tươi thắm của chủ nghĩa anh hùng cách mạng. Nhân dân ta và Đảng ta rất tự hào có những người con xứng đáng như thế". Hồ Chí Minh đã khởi xướng một cuộc cách mạng về đạo đức xã hội để xây dựng "đạo đức mới, đạo đức vĩ đại, nó không phải vì danh vọng của cá nhân, mà vì lợi ích chung của Đảng, của dân tộc, của loài người". Nếu như đạo đức phong kiến cầm tù con người trong vòng lễ giáo hà khắc; đạo đức tư sản sùng bái lợi ích vật chất cá nhân ích kỷ, cực đoan; đạo đức tiểu tư sản giam hãm con người bởi lợi ích cục bộ, hẹp hòi, gia trưởng;... thì đạo đức cách mạng hướng tới lý tưởng cao đẹp, giải phóng con người khỏi mọi cầm tù, giam hãm, níu kéo bởi cái nhỏ nhen, ích kỷ. Người nhấn mạnh giáo dục nghĩa vụ đạo đức có vai trò quan trọng hàng đầu trong đánh thức lương tri, danh dự, nhân phẩm của mỗi con người. Người đã so sánh, con người có "bốn đức" (Cần, Kiệm, Liêm, Chính) tồn tại, vận động như quy luật của trời đất: Trời có "bốn mùa" (Xuân, Hạ, Thu, Đông), đất có "bốn phương" (Đông, Tây, Nam, Bắc). Động cơ đạo đức cách mạng bao giờ cũng thúc đẩy hành vi không vụ lợi, hành động không xu thời, giúp mỗi người vượt qua lợi ích cá nhân để hành động bằng sự thôi thúc của lương tâm, tinh thần tự nguyện, trách nhiệm tự giác. Vì thế, hình mẫu người cán bộ, đảng viên mà Hồ Chí Minh xây dựng là con người có trách nhiệm xã hội, bổn phận làm người và qua đó bộc lộ đầy đủ thế giới con người - vừa là mục tiêu, vừa là động lực phát triển. Người cho rằng "không phải ta cứ viết lên trán chữ "cộng sản" mà ta được họ yêu mến" , "Quần chúng chỉ quý mến những người có tư cách, đạo đức".

Người khẳng định "Đảng ta lãnh đạo rất sáng suốt đã đưa dân tộc ta tiến lên không ngừng từ thắng lợi này đến thắng lợi khác". Lãnh đạo chính trị là lựa chọn các khả năng để ra quyết định, nếu sáng suốt sẽ lựa chọn đúng, đưa cách mạng đi tới thắng lợi, nếu không sáng suốt sẽ vấp phải sai lầm, đẩy cách mạng rơi vào khó khăn, thậm chí thất bại, đổ vỡ. Sự sáng suốt ấy không chỉ dựa vào trình độ, năng lực phân tích, đánh giá đúng tình hình, dự báo đúng thời thế, đề ra chiến lược, sách lược phù hợp, mà còn được quy định bởi nền tảng đạo đức, từ động cơ đạo đức "chí công, vô tư", gạt bỏ vụ lợi cá nhân, phe nhóm để hướng tới lý tưởng cao đẹp, vì nước, vì dân. Chỉ có một nền chính trị sáng suốt mới có khả năng phòng ngừa nguy cơ sai lầm. Sai lầm có thể do bệnh "kiêu ngạo cộng

sản", chủ quan duy ý chí, có thể do động cơ cá nhân chủ nghĩa mà hướng lái chính sách thiên vị cho cá nhân, lợi ích nhóm… Chủ tịch Hồ Chí Minh có một phát hiện hết sức tinh tế, sâu sắc là: "Người có đạo đức dễ tiếp thu chân lý hơn", "Mình đã chí công vô tư thì khuyết điểm sẽ càng ngày càng ít, mà những tính tốt…ngày càng thêm". Đạo đức, lương tri trong chính trị làm cho tư duy sáng suốt, hạn chế khả năng sai lầm, làm cho đường lối thuận lòng dân, có sức cuốn hút, hấp dẫn, giành lấy trái tim, khối óc của Nhân dân.

Tác phẩm "Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân" xác lập phẩm chất đạo đức của Đảng ta và chuẩn mực đạo đức của đảng viên. Phẩm chất tốt đẹp của Đảng ta được Người khái quát "là đạo đức", "là văn minh", biểu hiện cụ thể ở mục tiêu, lý tưởng cộng sản chủ nghĩa; nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng; nghĩa vụ đạo đức của Đảng được chế định thành sứ mệnh lãnh đạo, trách nhiệm cầm quyền, tính tiền phong gương mẫu; chế độ kỷ luật tự giác, nghiêm minh; tinh thần tự phê bình và phê bình; gắn bó máu thịt với nhân dân, lấy phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân làm sứ mệnh cao cả… Có đạo đức trong sáng mới bảo đảm giữ vững chủ nghĩa, trung thành với lý tưởng đã giác ngộ, phòng ngừa cả sai lầm giáo điều chủ nghĩa và cơ hội chủ nghĩa. Theo Hồ Chí Minh, chuẩn mực đạo đức của người đảng viên đối lập với chủ nghĩa cá nhân, thể hiện ở đức cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư; tư tưởng tập thể; tinh thần đoàn kết, tính tổ chức và tính kỷ luật; tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với nhân dân; sâu sát thực tế, gần gũi quần chúng, thật sự tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân; không ngừng học tập, rèn luyện, nâng cao trình độ hiểu biết để hoàn thành mọi nhiệm vụ.

Nền tảng của công tác xây dựng Đảng về đạo đức, bao gồm đạo đức của Đảng và đạo đức của mỗi đảng viên, giữa chúng có quan hệ hữu cơ, tác động, thúc đẩy lẫn nhau. Đạo đức của Đảng khi được giáo dục, giác ngộ, thấm sâu vào mỗi đảng viên sẽ thúc đẩy chế độ kỷ luật tự giác, không vì vụ lợi cá nhân, sẵn sàng dấn thân cho mục tiêu chung, đặt sự nghiệp cách mạng của Đảng lên trên hết, trước hết, làm cho triệu người như một, tạo nên sức mạnh vô địch. Đó chính là sức mạnh của một chính đảng mang lý tưởng khoa học, dựa trên động cơ đạo đức, tổ chức chặt chẽ, phong cách dân chủ, hiện thân "là đạo đức", "là văn minh".

2. Mấu chốt của xây dựng đảng về đạo đức là ở thực hành đạo đức cách mạng, nói đi đôi với làm, thi hành một nền chính trị liêm khiết.

Là một nhà tư tưởng lỗi lạc, nhà cách mạng dày dặn thực tiễn, Hồ Chí Minh hiểu rõ người Việt Nam dù rất trân trọng các lý luận, biết tiếp thu, rút ra giá trị để vận dụng phù hợp tính cách dân tộc, nhưng rất mong muốn thấy những hành

động cụ thể được thể hiện trong thực tế, nhất là hành vi đạo đức của người cầm quyền. Nguyên tắc "nói đi đôi với làm" là biểu hiện của tính thống nhất giữa tư tưởng và hành động, lý luận và thực tiễn. Trong giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên, Người cho rằng "một trăm bài diễn văn hay không bằng một tấm gương sống", lấy gương "người tốt, việc tốt" để hằng ngày giáo dục lẫn nhau là một trong những cách tốt nhất để xây dựng Đảng, xây dựng tổ chức cách mạng, xây dựng con người mới, cuộc sống mới, "Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước", "Đảng viên đi trước, làng nước theo sau". Người thường coi trọng xây dựng những tấm gương người thực, việc thực trong lịch sử cách mạng, trong đời sống hằng ngày. Nguyên tắc "nói đi đôi với làm" của Hồ Chí Minh rất có ý nghĩa về mặt tư tưởng và phương pháp, quyết định tính thuyết phục của công tác tư tưởng. Thực hành đạo đức ở Hồ Chí Minh là một bộ phận không thể tách rời của tư tưởng; thông qua thực hành đạo đức mà giá trị tư tưởng được thể hiện đầy đủ, bộc lộ chân thực.

Thi hành một nền chính trị liêm khiết là một nội dung cơ bản của thực hành đạo đức Hồ Chí Minh, gồm cả thực hành đạo đức của một chính đảng, một nhà nước và mỗi cán bộ, đảng viên. Thực hành đức liêm khiết thì "dân chúng mới đoàn kết chung quanh Chính phủ, mới vì quyền lợi thiết thân của mình mà hy sinh sống chết giết giặc'', "dù tình thế nguy khốn đến bực nào, dân chúng không sợ hãi gì hết mà cố sức quyết chiến, quyết thắng". Để có một nền chính trị liêm khiết thì cái "gốc" vẫn là giáo dục, rèn luyện, tu dưỡng đạo đức "tư cách của người cách mạng", nhất là "ít lòng ham muốn về vật chất", "Xem thường danh vị, ngôi thứ và tiền bạc, vì chúng là cội nguồn sinh ra đố kỵ và hận thù và là nguyên nhân của những hành động chỉ điểm, phản bội làm tổn hại nghiêm trọng đến sự nghiệp cách mạng". Với Hồ Chí Minh, không còn đạo đức thanh liêm thì sẽ đánh mất uy tín với nhân dân, không còn là đảng chân chính cách mạng. Vì thế, để thi hành một nền chính trị liêm khiết, cùng với giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng là sử dụng pháp luật để trừng trị những kẻ bất liêm hoặc làm trái điều liêm. Người khẳng định "phải thẳng tay trừng trị những kẻ bất liêm, bất kỳ kẻ ấy ở địa vị nào, làm nghề nghiệp gì". Nét đặc sắc trong thực hành đạo đức Hồ Chí Minh là quyền lực càng cao càng phải tu dưỡng đạo đức cách mạng và tu dưỡng đạo đức suốt đời. Theo Hồ Chí Minh, "Việc thiện thì dù nhỏ mấy cũng làm. Việc ác thì dù nhỏ mấy cũng tránh" . Tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng không phải làm một lần, mà làm suốt đời, làm hằng ngày. Trong tác phẩm Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân, Hồ Chí Minh nhấn mạnh phải đề cao vai trò của "thực hành phê bình và tự phê bình nghiêm chỉnh trong Đảng", "hoan nghênh và khuyến khích quần chúng thật thà phê bình cán bộ, đảng viên" gắn với "chế độ sinh hoạt chi bộ phải nghiêm túc".

3. Kiên quyết đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân dựa trên cơ sở kết hợp “xây” với “chống”, nghiêm khắc với chính mình, làm chủ bản thân trước mọi cám dỗ, thực hiện tu dưỡng đạo đức cách mạng suốt đời.

Nhận thức chủ nghĩa cá nhân là “kẻ thù hung ác”, là trở lực xây dựng đạo đức cách mạng, Hồ Chí Minh đã xác lập hệ quan điểm, chỉ rõ bản chất, đặc điểm, biểu hiện, tính nguy hiểm của chủ nghĩa cá nhân và định hình phương thức quét sạch chủ nghĩa cá nhân. Người cho rằng, chủ nghĩa cá nhân là việc gì cũng nghĩ đến lợi ích riêng của mình trước hết, không “mình vì mọi người” mà chỉ muốn “mọi người vì mình”; chủ nghĩa cá nhân là “kẻ thù hung ác”, “một thứ vi trùng rất độc, do nó mà sinh ra các thứ bệnh rất nguy hiểm” , là “bạn đồng minh” của kẻ thù thực dân đế quốc và những tập quán lạc hậu, nó ẩn nấp trong mỗi người, chực chờ cơ hội để ngóc đầu dậy. Vì vậy, phải luôn tỉnh táo đề phòng và kiên quyết tiêu diệt. Hồ Chí Minh đã chỉ rõ các biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, như: ngại gian khổ, khó khăn, sa vào tham ô, hủ hóa, lãng phí, xa hoa; tham danh, trục lợi, thích địa vị quyền hành; tự cao tự đại, coi thường tập thể, xem khinh quần chúng, độc đoán, chuyên quyền; xa rời quần chúng, xa rời thực tế, mắc bệnh quan liêu, mệnh lệnh; không có tinh thần cố gắng vươn lên, không chịu học tập để tiến bộ; mất đoàn kết, thiếu tính kỷ luật, kém tinh thần trách nhiệm, không chấp hành đúng đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, làm hại đến lợi ích của cách mạng, của Nhân dân.

Chủ nghĩa cá nhân nằm ngay trong chính mỗi con người, là “kẻ địch ở trong lòng”. Đóng vai trò quyết định trong chống chủ nghĩa cá nhân là nội lực của mỗi con người được bảo đảm bằng nền tảng đạo đức đủ sức làm chủ bản thân, kiểm soát được ham muốn, cám dỗ, khiến hành vi không vượt qua lằn ranh của pháp luật và đạo đức xã hội; dùng lý trí chế ước cảm xúc, dùng lương tri tự “thẩm định”cái được làm và cái không được làm, tự “phán xử” chính mình khi vấp phải khuyết điểm dù nhỏ nhất. Vì vậy, “xây” chính là nâng cao nhận thức tư tưởng, bồi đắp các phẩm chất tốt đẹp, thúc đẩy động cơ đạo đức, chế độ kỷ luật tự giác, làm cho cái tốt đẹp lớn dần, được nuôi dưỡng và cái xấu bị đẩy lùi. Theo Người, “Mỗi con người đều có thiện và ác ở trong lòng. Ta phải biết làm cho phần tốt ở trong mỗi con người nảy nở như hoa mùa Xuân và phần xấu bị mất dần đi”. Người đã chỉ ra cách “xây” thông qua giáo dục lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, đường lối của Đảng, nghĩa vụ đạo đức người đảng viên, làm cho các chuẩn mực đạo đức cách mạng thấm sâu, trở thành lẽ sống, phương hướng hành động trong cả công việc hằng ngày và sinh hoạt đời thường. Sức mạnh của đạo đức chỉ được xác lập khi khơi dậy được ý thức tự giác của mỗi người để gạt bỏ cái thấp hèn, vươn tới cái cao đẹp, chống lại cái ác, nuôi dưỡng cái thiện. Lý tưởng cộng sản chủ nghĩa chính là dựa trên căn cứ khoa học và động cơ đạo đức. “Xây” là cách làm cho đạo đức thật sự là “gốc”, là nền tảng, là cơ sở cho

phòng ngừa nguy cơ sai lầm, tha hóa, biến chất.

Tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng theo Hồ Chí Minh không phải là "ép xác'' kiểu chủ nghĩa khắc kỷ, mà là rèn luyện bản lĩnh đối mặt với cám dỗ, lấy đạo đức hướng dẫn, kiểm soát ham muốn, đề cao danh dự, trách nhiệm, hài hòa trong đời sống vật chất và tinh thần, nhất là "ít lòng ham muốn vật chất". Người đảng viên phải nghiêm khắc với chính mình, rèn dũng khí đối mặt với những điểm yếu bản thân, nêu cao ý thức tự chủ trước mọi hoàn cảnh.

Trong khi kiên quyết đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, Hồ Chí Minh phân biệt rất rõ chủ nghĩa cá nhân với lợi ích cá nhân chính đáng của con người. Người lưu ý và nhấn mạnh, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân không phải là "giày xéo lên lợi ích cá nhân", vì mỗi người đều có tính cách, sở trường, đời sống riêng, nếu lợi ích cá nhân không trái với lợi ích tập thể thì không phải là xấu. Người chỉ ra phương pháp xử lý khi có xung đột giữa lợi ích riêng với lợi ích chung là: nếu lợi ích cá nhân mâu thuẫn với lợi ích chung thì, đạo đức cách mạng đòi hỏi lợi ích riêng của cá nhân phải phục tùng lợi ích chung, đặt sự nghiệp cách mạng của Đảng, lợi ích của quốc gia - dân tộc lên trên hết, trước hết. Điều này có ý nghĩa phương pháp luận là, trong khi đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân thì phải tôn trọng lợi ích cá nhân chính đáng, hợp pháp, làm cho lợi ích cá nhân vận động cùng chiều với lợi ích của quốc gia - dân tộc, dựa vào vai trò hướng dẫn của đạo đức cách mạng.

4. Nâng cao đạo đức cách mạng, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị hiện nay.

92 năm qua, Đảng ta đã xác lập, củng cố và ngày càng nâng cao vai trò lãnh đạo, sức mạnh và uy tín của mình bằng chính bản lĩnh, nghị lực, trí tuệ, lý luận tiên phong; bằng đường lối đúng đắn; bằng sự nêu gương, hy sinh quên mình của đội ngũ cán bộ, đảng viên; bằng một tổ chức đoàn kết, thống nhất chặt chẽ, vững chắc; bằng mối liên hệ máu thịt với nhân dân, được nhân dân hết lòng tin yêu, ủng hộ và bảo vệ. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, dân tộc ta đã giành hết thắng lợi này đến thắng lợi khác, lập nên nhiều kỳ tích trong thế kỷ XX. Trong thời kỳ đổi mới, Đảng ta đã lãnh đạo đất nước vượt qua mọi khó khăn, thách thức và đạt được nhiều thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử.

Trước yêu cầu của sự nghiệp cách mạng trong giai đoạn mới, chúng ta cần phát huy hơn nữa truyền thống và bản chất tốt đẹp của Đảng, chăm lo xây dựng Đảng ta thật sự vững vàng về chính trị, tư tưởng; thống nhất cao về ý chí, hành động; trong sạch về đạo đức, lối sống; chặt chẽ về tổ chức; gắn bó mật thiết với nhân dân, đủ sức lãnh đạo đất nước ta vượt qua mọi khó khăn, ngày càng phát triển. Phải nhận thức rõ, đấu tranh kiên quyết với những biểu hiện phai nhạt lý

tưởng cách mạng, không kiên định con đường chủ nghĩa xã hội, mơ hồ, dao động, thiếu niềm tin; nói trái, làm trái chủ trương, đường lối của Đảng; sa sút về ý chí chiến đấu, thấy đúng không dám bảo vệ, thấy sai không dám đấu tranh; thậm chí còn phụ hoạ theo những nhận thức, quan điểm sai trái, lệch lạc; không còn ý thức hết lòng vì nước, vì dân, không làm tròn bổn phận, chức trách được giao; không thực hiện đúng các nguyên tắc xây dựng Đảng và tổ chức sinh hoạt đảng. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nhấn mạnh: "Sự suy thoái về đạo đức, lối sống thể hiện ở chỗ: Sống ích kỷ, thực dụng, cơ hội, vụ lợi, hám danh, hám quyền lực, tham nhũng, tiêu cực; bè phái cục bộ, mất đoàn kết; quan liêu, xa dân, vô cảm trước những khó khăn, bức xúc của dân. Từ suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống dẫn tới "tự diễn biến", "tự chuyển hoá" chỉ là một bước ngắn, thậm chí rất ngắn, nguy hiểm khôn lường, có thể dẫn tới tiếp tay hoặc cấu kết với các thế lực xấu, thù địch, cơ hội, phản bội lại lý tưởng và sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc...", và một trong những nguyên nhân chủ yếu của sự suy thoái ấy chính là "bắt nguồn từ chủ nghĩa cá nhân, từ việc bản thân cán bộ, đảng viên thiếu tu dưỡng, rèn luyện; lập trường tư tưởng không vững vàng; sa vào chủ nghĩa cá nhân, quên mất trách nhiệm, bổn phận trước Đảng, trước dân".

Các cơ quan tổ chức Hội thảo hôm nay đều là các cơ quan Trung ương, có vai trò rất quan trọng trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị. Trong đó, Đảng bộ Khối các cơ quan Trung ương và Đảng bộ Khối Doanh nghiệp Trung ương là hai đảng bộ lớn, bao gồm các tổ chức đảng, đảng viên cơ quan lãnh đạo Đảng, Nhà nước và các cơ quan tham mưu chiến lược, quản lý cấp Trung ương, các doanh nghiệp nhà nước nắm giữ lượng tài sản lớn của quốc gia, có vai trò chi phối nền kinh tế. Vì thế, từ những tri thức thu nhận được từ Hội thảo này, các cấp ủy, tổ chức đảng cần bám sát đặc điểm, yêu cầu, chức năng, nhiệm vụ từng cơ quan để thực hiện tốt nội dung "Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân" theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, trong đó có mấy điểm đáng chú ý sau đây:

Một là, phải nhận thức đầy đủ, sâu sắc vai trò, vị trí quan trọng của công tác xây dựng Đảng về đạo đức; về tính cấp thiết phải nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân. Đây là hai mặt của xây dựng đạo đức cách mạng, có mối quan hệ biện chứng, gắn bó lẫn nhau: muốn quét sạch chủ nghĩa cá nhân phải nâng cao đạo đức cách mạng và có đạo đức cách mạng sẽ ngăn chặn, đẩy lùi, loại bỏ được chủ nghĩa cá nhân. Phải thấy rõ tác hại khôn lường của chủ nghĩa cá nhân, nhất là đối với các cơ quan Trung ương, nơi giữ vai trò quan trọng trong tham mưu chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Nếu mỗi cán bộ, đảng viên trong các cơ quan Trung ương cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư, sẽ tham mưu nên những chính sách

công bằng, không thiên vị; nếu bị chi phối bởi chủ nghĩa cá nhân, "lợi ích nhóm", "tham nhũng chính sách" thì sẽ đề ra những chính sách méo mó, biến dạng, thậm chí hướng lái, gây nên hậu quả khôn lường cho đất nước. Đồng thời, tập trung cụ thể hóa chuẩn mực đạo đức cách mạng thành các bộ quy tắc ứng xử, đạo đức công sở, đạo đức nghề nghiệp phù hợp với đặc điểm từng cơ quan, đơn vị, có giá trị hướng dẫn thực hành đạo đức trong công tác và sinh hoạt hằng ngày.

Hai là, phải đổi mới mạnh mẽ, nâng cao tính thuyết phục của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, nhất là bản chất, mục tiêu, lý tưởng, sứ mệnh, nguyên tắc tổ chức hoạt động của Đảng và nhiệm vụ đảng viên, góp phần nâng cao bản lĩnh, lập trường, kiên định mục tiêu, lý tưởng của Đảng, tạo ra khả năng đề kháng trước mọi nguy cơ, nhất là suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Trong xây dựng Đảng về đạo đức phải thực hiện đồng bộ cả hai nội dung "xây" và "chống", "xây" là cơ bản, lâu dài, xuyên suốt, "chống" là quan trọng, cấp bách, được thực hiện bằng giải pháp tổng hợp, mạnh mẽ, tác động vào nhiều khâu, nhiều mặt, nhiều nội dung, hướng vào tạo nền tảng đạo đức vững chắc, bền vững và đấu tranh ngăn chặn, xử lý nghiêm, đẩy lùi có hiệu quả tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa".

Ba là, tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng sinh hoạt cấp ủy, sinh hoạt chi bộ, gắn với đẩy mạnh tự phê bình và phê bình, tự soi, tự sửa của mỗi cán bộ, đảng viên. Hội nghị Trung ương năm khóa XIII vừa kết thúc, thông qua Nghị quyết về xây dựng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên, trong đó đẩy mạnh tự phê bình và phê bình gắn với đổi mới sinh hoạt cấp ủy và chi bộ được xác định là một giải pháp quan trọng. Cần nhận thức đầy đủ tự phê bình và phê bình phải như "rửa mặt hàng ngày", là cách giúp mỗi đảng viên tự kiểm soát bản thân mình bằng trách nhiệm đạo đức. Mọi hành động, việc làm tốt hoặc chưa tốt của cán bộ, đảng viên trong công tác, sinh hoạt, nếu nhận thức được qua tự phê bình và phê bình có tổ chức, sự góp ý chân thành trên tình đồng chí sẽ có tác dụng như "con đê ngăn lũ", phòng ngừa sai lầm, không để khuyết điểm nhỏ tích tụ thành khuyết điểm lớn. Sinh hoạt cấp ủy và chi bộ định kỳ đều phải có nội dung tự phê bình và phê bình, kiểm điểm không phải chờ đến khi cấp trên yêu cầu, gợi ý. Điều quan trọng là phải làm cho tự phê bình và phê bình trở thành nền nếp, thói quen, mỗi người cảm nhận đây là phương thức tốt nhất "tự soi, tự sửa", giúp mỗi người nâng cao năng lực tự chủ bản thân, không ngừng hoàn thiện nhân cách, rèn luyện ý thức tổ chức, kỷ luật, định hình thói quen thực hiện nghĩa vụ đảng viên một cách tự giác.

Bốn là, đề cao kỷ cương, kỷ luật trong Đảng; đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát, gắn với đổi mới phương thức lãnh đạo. Nâng cao đạo đức cách mạng, chống

chủ nghĩa cá nhân chỉ đạt hiệu quả khi định hình những biện pháp tổng hợp cùng bổ sung cho nhau, tùy hoàn cảnh mà từng biện pháp có thể đặt trật tự trước - sau, cao - thấp khác nhau. Trước những biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống diễn biến phức tạp, thì phải tăng cường kỷ cương, kỷ luật để sàng lọc những thành phần thoái hóa, biến chất; xử lý nghiêm các sai phạm để răn đe, cảnh báo, cảnh tỉnh, có tác dụng hỗ trợ cho công tác giáo dục đạo đức cách mạng, đẩy mạnh tự phê bình và phê bình. Mỗi cấp ủy, tổ chức đảng, nhất là người đứng đầu phải coi trọng công tác kiểm tra, giám sát, nhất là tự kiểm tra, tự giám sát gắn với nâng cao trách nhiệm ủy ban kiểm tra các cấp. Phải khắc phục tình trạng người đứng đầu tổ chức, cơ quan, đơn vị chỉ lo công việc chuyên môn, “khoán trắng” công tác đảng cho một vài cán bộ, cho cấp phó, không nắm vững nguyên tắc, quy định, quy chế đến khi sai phạm, vấp ngã thì đã muộn.

Năm là, đẩy mạnh phong trào thi đua học tập và làm theo Bác phải thực chất, hiệu quả, chú trọng xây dựng những mô hình, điển hình tiêu biểu trong công tác xây dựng Đảng về đạo đức. Các cơ quan báo chí phải tăng cường phản ánh, giới thiệu gương người tốt, việc tốt trong đảng viên và quần chúng, “lấy cái đẹp dẹp cái xấu”, tạo sự lan tỏa, ảnh hưởng sâu rộng trong cộng đồng, tăng cường niềm tin trong xã hội. Công tác khen thưởng cũng phải lựa chọn được người xứng đáng, tôn vinh kịp thời. Nghiên cứu xây dựng chế độ dưỡng đức, dưỡng liêm gắn với cải cách tiền lương, thu nhập, đấu tranh phòng chống, tham nhũng, tiêu cực hiện nay.

Nâng cao đạo đức cách mạng, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân là nội dung lớn, quan trọng và thiết thực, phải tiến hành thường xuyên, lâu dài, kiên trì. Trước tình trạng suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên hiện nay, hơn lúc nào hết, công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị về đạo đức, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân càng phải được xác định là nhiệm vụ cấp thiết, đúng với vị trí và tầm quan trọng của nó.

Kết quả đạt được qua Hội thảo hôm nay, không chỉ có giá trị đối với các cơ quan tổ chức hội thảo, mà qua đây, các cấp ủy, tổ chức đảng và mỗi đảng viên trong cả nước thấm nhuần sâu sắc hơn tư tưởng của Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng, có thái độ quyết tâm hơn trong đấu tranh với chủ nghĩa cá nhân, xây dựng Đảng ta xứng đáng “là đạo đức”, “là văn minh”, đủ sức chèo lái, đưa đất nước ta phát triển phồn vinh, hạnh phúc theo tâm nguyện của Người.

Theo Báo Đảng cộng sản